

عنوان مقاله:

تعیین بهره‌وری آب و بهره‌وری اقتصادی آبیاری درختان انجیر دیم استهبان

محل انتشار:

پژوهش آب در کشاورزی، دوره 34، شماره 3 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

محمدعلی شاهرخ نیا - دانشیار پژوهشی، بخش تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی فارس، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، شیراز، ایران

حمید زارع - استادیار پژوهشی، ایستگاه تحقیقات انجیر، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی فارس، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، استهبان، ایران

خلاصه مقاله:

سطح وسیعی از باغ‌های استهبان فارس اختصاص به انجیر دیم دارد. به دلیل خشکی سال‌های اخیر، باغ‌داران به آبیاری باغ‌ها با روش‌های مختلف اقدام کرده‌اند. در تحقیق حاضر با اندازه‌گیری دمای پوشش سبز گیاه، در تنش‌های آبی مختلف اقدام به آبیاری گردید. تیمارهای مورد نظر در این تحقیق عبارت بودند از انجام آبیاری در مقادیر مختلف شاخص تنش آبی 0، 2/0، 4/0، 6/0، 8/0. یک تیمار بدون آبیاری (دیم) نیز به عنوان شاهد در نظر گرفته شد. آبیاری به صورت دستیبا تانکرانجام گردید. تعداد دفعات آبیاری، میزان محصول و بهره‌وری مصرف آب تیمارهای مختلف اندازه‌گیری گردید. طرح آزمایشی در قالب بلوک‌های کامل تصادفی با چهار تکرار انجام و مقایسه همیانگین داده‌های بدست آمده با به کارگیری آزمون دانکن انجام شد. تجزیه و تحلیل‌های اقتصادی نیز بر اساس تفاوت و نسبت درآمد به هزینه در دو سال 1396 و 1397 انجام گردید. نتایج آزمایش نشان داد که شاخص تنش آبی گیاه از 6/0 بیشتر نگردد. با افزایش تعداد دفعات آبیاری تا آبیاری کامل، میزان محصول از 1/3 به 8/9 کیلوگرم در هر درخت افزایش نشان داد ولی بهره‌وری مصرف آب آبیاری کاهش و از مقدار نامعلوم زیاد در تیمار دیم، به 65/0 کیلوگرم بر متر مکعب در تیمار بدون تنش رسید. در سال‌های مورد بررسی با انجام یک مرتبه آبیاری میزان محصول و در نتیجه میزان سود خالص نسبت به تیمار دیم به شدت افزایش داشت که در دو سال به ترتیب به حدود 740000 ریال و 1190000 ریال به‌ازای هر درخت رسید. میزان سود به‌دست آمده با انجام یک مرتبه آبیاری در دو سال مورد بررسی به ترتیب حدود 530000 و 990000 ریال به‌ازای هر مترمکعب آب بود که با افزایش تعداد دفعات آبیاری این سود کاهش یافت. نسبت درآمد به هزینه نیز در سال‌های مورد بررسی از 10/1 و 46/1 در شرایط دیم به 21/2 و 89/2 در شرایط اعمال یک مرتبه آبیاری رسید. بنابراین با انجام یک نوبت آبیاری در اوایل مرداد ماه می‌توان علاوه بر حفظ درختان انجیر دیم استهبان از خطر خشکیدگی، به سود اقتصادی قابل توجهی دست یافت و از آبیاری بی‌رویه نیز جلوگیری نمود.

کلمات کلیدی:

نسبت درآمد به هزینه، تنش آبی، دمای پوشش گیاه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1152353>

